

ODSZEDŁ MARIAN GIERULA (11.08.1955–21.04.2020)

Nie żyje dr hab. Marian Gierula, prof. UŚ, niestrudzony badacz prasy regionalnej i lokalnej na Górnym Śląsku, a także mediów w Polsce, wybitny znawca systemu mediów rosyjskich i tych funkcjonujących w krajach postsowieckich.

Urodzony w Bielsku-Białej, tam skończył Technikum Mechaniczno-Elektryczne (1970–1975), a po maturze związał się na całe życie z Uniwersytetem Śląskim w Katowicach. Studiował nauki polityczne ze specjalnością dziennikarską, a po magisterium (1979) – pod kierownictwem śląskiego prasoznawcy dra Józefa Mądrego – współtworzył Zakład Dziennikarstwa na Wydziale Nauk Społecznych UŚ. Po latach został kierownikiem tego zakładu działającego w strukturach Instytutu Nauk Politycznych i Dziennikarstwa (ostatnio – Instytutu Dziennikarstwa i Komunikacji Medialnej). Wraz z grupą kilku młodych śląskich prasoznawców, wychowanków prof. dra hab. Jerzego Mikułowskiego Pomorskiego, doktoryzował się w roku 1988 (rozprawa: „Tygodniki lokalne PZPR w latach 1976–1984. Analiza prasoznawcza”). W 2001 roku habilitował się na Rostowskim Państwowym Uniwersytecie w Rosji na podstawie wydanej po rosyjsku pracy nt. polskiej prasy lokalnej (polskie wydanie: „Polska prasa lokalna 1989–2000: typologia i społeczne funkcjonowanie”, Katowice 2005). Znakomite kontakty z licznymi uczelniami rosyjskimi otworzyły Profesorowi Gieruli szeroko drogę do studiowania systemu mediów rosyjskich i w krajach b. ZSRR, dzięki czemu stał się najwybitniejszym w Polsce znawcą tego tematu.

Współpracował z kilkoma śląskimi szkołami prywatnymi, w szczególności z Wyższą Szkołą Humanitas w Sosnowcu, gdzie przez lata kierował Instytutem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej. Tam też od 2011 roku był redaktorem naczelnym *Rocznika Prasoznawczego*.

Miał wpływ na wiele karier naukowych w naszym kraju: wypromował siedmiu doktorów, pełnił funkcję recenzenta w dwunastu przewodach habilitacyjnych. Wychował wiele pokoleń śląskich absolwentów dziennikarstwa i politologii, dla których był prawdziwym autorytetem. Praktycznie każda redakcja śląskiego medium ma na pokładzie wychowanka Profesora Gieruli. Na konferencjach naukowych UŚ reprezentowali oni cenny głos praktyków.

Do końca życia chętnie bywał w Krakowie na imprezach organizowanych przez IDMiKS UJ. Jego więzi z Ośrodkiem Badań Prasoznawczych i *Zeszytami Prasoznawczymi* mają 40-letnią historię. Napisał o tym obszernie kilka lat temu

na łamach naszego kwartalnika¹. W *Zeszytach* opublikował kilka prac zarówno młodzieńczych, jak i w czasach, gdy był już uznanym profesorem. To tu, w OBP, młody mgr Marian Gierula odbył pierwszy staż naukowy i bywał częstym gościem. Wspólnie z kolegami z Krakowa uczestniczył w licznych konferencjach naukowych poświęconych prasie regionalnej i lokalnej w naszym kraju, dając się poznać od strony prywatnej jako świetny kolega i kompan. W latach 90. wspomagał również organizacyjnie ogólnopolskie badania czytelnictwa OBP, kierując górnośląską ekipą ankietatorów.

Odszedł o wiele za wcześnie, w czasach pandemii koronawirusa, po ciężkiej chorobie, pozostawiając cenny dorobek naukowy, ale i wiele projektów, których okrutny los nie dał Mu dokończyć ani nawet podjąć. W naszej pamięci (zwłaszcza starszych pracowników OBP) pozostanie jako pogodny, zawsze uśmiechnięty, życzliwy i otwarty na pomoc Kolega, Uczony, Człowiek.

Ryszard Filas

 orcid.org/0000-0002-9914-851X

1 Zob. M. Gierula, M. Jachimowski. Wpływ Ośrodka Badań Prasoznawczych w Krakowie na kształtowanie się środowiska medioznawczego w Zakładzie Dziennikarstwa Uniwersytetu Śląskiego, *Zeszyty Prasoznawcze* 2017, nr 1, s. 57–69.